

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer: 2009-0047

Klageren: XX

Indklagede: DSB S-tog A/S

Klagen vedrører: Kontrolafgift på 750 kr. for manglende zone

**Ankenævnets
sammensætning:** Formand Tine Vuust
Bjarne Lindberg Bak
Ingrid Dissing
Torben Steenberg (2 stemmer)

SAGSFREMSTILLING:

Klageren reklameret til indklagede: 3. marts 2009

Klagegebyr modtaget i ankenævnet: 2. februar 2008

Sagens faktiske forhold: Klageren har oplyst, at hans ægtefælle rejste den 2. marts 2009 med S-tog linje C fra Klampenborg station (takstzone 40) til København H (takstzone 1) - en rejse, der strækker sig over 4 takstzoner. Klagerens ægtefælle havde klippet et klip på et 3 zoners klippekort. Efter Nordhavn station, blev rejsehjemlen kontrolleret af en togrevisor. Ægtefællen var i besiddelse af et 2 zoners klippekort, og bad togrevisoren om at klippe et klip deri, hvilket han afviste og udskrev kl. 12.50 en kontrolafgift på 750 kr. for manglende zone.

Ægtefællen kunne i forbindelse hermed midlertid ikke legitimere sig, hvorfor hun blev ført til Københavns Hovedbanegårds politistation, hvor hun opgav navn og adresse.

PARTERNES KRAV OG BEGRUNDELSER:

Klageren: Ønsker kontrolafgiften annulleret og i stedet at betale for et yderligere klip. Til støtte herfor har klageren gjort gældende,

at hans ægtefælle ikke havde til hensigt at snyde, men ikke vidste, at der var 4 zoner, idet hun var vant til at rejse fra Klampenborg station til Fuglebakken station, hvor der er 3 zoner,

at behandlingen af ægtefællen har været hård og uforståelig, samt

at ægtefællen aldrig i de 8 ½ år, hun har boet i Danmark, har kørt uden billet eller klippekort.

Indklagede: Fastholder kravet om betaling af kontrolafgiften og har til støtte herfor gjort gældende,

at billetsystemet er baseret på et selvbetjeningssystem, der indebærer, at passagererne selv skal sørge for at have gyldig billet eller kort til hele rejsen, inden de stiger på toget,

at der på alle busstoppesteder og, billet- og stempelautomater er opsat skriftlig vejledning med zonekort,

at kontrolafgiften ikke er en anklage for snyderi men kun en konsekvens af manglende gyldig billet,

at når det er konstateret, at en passager rejser uden gyldig billet, har den pågældende pligt til at oplyse navn, adresse, fødselsdato og -år, og pågældende skal forevise fotolegitimation. Hvis en passager ikke vil eller kan legitimere sig, vil politiet blive tilkaldt for at sørge for at få pågældende identificeret.

SEKRETARIATETS BEHANDLING AF SAGEN: Sekretariatet har spurgt indklagede om hjemlen til anvendelsen af politiet til identifikation af passagerer, og indklagede har svaret følgende: "Retningslinjen for S-togsrevisorer i forbindelse med identifikation af passager uden gyldig rejsehjemmel tager udgangspunkt Lov om DSB og i DSB's forretnings-betingelser for rejse med tog, § 4, kontrol af billetter og kort, kontrolafgifter samt salg på kredit. Under § 4, 4.1, kontrol af billetter og kort, fremgår følgende:

En passager, der ikke er i besiddelse af gyldig billet eller kort, skal på forlangende af DSB's personale opgive sit fulde navn, adresse og fødselsdag og -år samt legitimere sig ved kørekort eller andet retsgyldigt dokument med foto.

Rejse i S-tog uden gyldig billet eller kort er ikke strafbart, men der er pligt til at betale en kontrolafgift.

Hvis en rejsende, der ikke er i besiddelse af gyldig billet eller kort, nægter at oplyse navn og fødselsdato på forlangende, kan S-togsrevisoren tilkalde politiet for at få den rejsendes identitet oplyst. Fjerner den rejsende sig inden politiets ankomst, anses den rejsende for at bortfjerne sig uden at betale for rejsen.

Efter straffelovens § 298, nr. 3, straffes den som bortfjerner sig uden at betale for befordring, når den pågældende inden bortfjernelsen burde indse, at befordringen forudsætter betaling. Straffen er bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Som vejledning kan det siges, at bortfjernelse uden betaling er tilstrækkeligt grundlag for en privat anholdelse, og en S-togsrevisor kan, under iagttagelse af egen sikkerhed, gøre retsplejelovens § 755, stk. 2, gældende.

Derudover tilkaldes altid politi i sager, hvor passageren i forbindelse med legitimation giver falske oplysninger og herved overtræder straffelovens § 164.

Ligeledes tilkaldes altid politi for identifikation i tilfælde af, at en passager rejser med forfalsket billet eller kort og som kan straffes med bøde efter § 22, stk. 1, nr. 3, i lov om jernbanevirksomhed, og i grove tilfælde efter straffelovens bestemmelser. "

BILAG TIL SAGEN:

Kopi af kontrolafgiften.
Kopi af parternes korrespondance.
Indklagedes svar vedr. identifikation via politiet.

ANKENÆVNETS BEMÆRKNINGER: I bemærkningerne til § 6 i den dagældende lov om hovedstadsområdetets kollektive persontrafik, som er det oprindelige lovgrundlag for opkrævning af kontrolafgifter, fremgår, at "takst- og billetteringssystemet for S-banerne er indført for at give passagererne mulighed for hurtig adgang til perroner og tog uden sinkende billetkontrol især i myldretid og for at spare væsentlige personaleudgifter, som i modsat fald måtte dækkes gennem øgede billetpriser eller øget skattetilsvær."

Det fremgår af DSB S-togs forretningsbetingelser, at passageren skal have gyldig billet eller kort til det antal zonenumre eller zoner, han/hun kører i, samt at passageren skal have gyldig billet eller kort fra rejsen begynder. Passageren skal selv sikre sig, at billet eller kort er stemplet korrekt og gælder til hele rejsen. Hvis passageren ikke har gyldig billet eller kort, når han/hun bliver kontrolleret, skal der betales en kontrolafgift på 750 kr.

Klagerens ægtefælles rejse foregik gennem 4 takstzoner, og det er uomtvistet, at hun alene havde stemplet én gang på et 3 zoners klippekort.

Det af klageren anførte, herunder at ægtefællen normalt foretog en anden rejse, der alene omfatter 3 zoner, kan ikke fritage for betaling af den pålagte kontrolafgift for rejse uden gyldig rejsehjemmel.

I henhold til dagældende lov om jernbaner § 23, stk. 10, kan jernbanevirksomheden fastsætte regler om pligt for passagerer, der ikke er i besiddelse af gyldig rejsehjemmel (billetter og kort), til på forlangende at forevise legitimation med henblik på at fastslå passagerens identitet.

Det fremgår af indklagedes Forretningsbetingelser § 4.1, at passagerer, der ikke er i besiddelse af gyldig billet eller kort, på forlangende af DSBs personale skal opgive sit fulde navn, adresse og fødselsdag og -år samt legitimere sig ved kørekort eller andet retsgyldigt dokument med foto.

Vedrørende anvendelse af politiet til legitimation af rejsende, er det ankenævnets opfattelse, at det kan være vanskeligt eller umuligt for en kontrollør at bedømme, om den pågældende afgiver rigtige oplysninger, hvis der ikke forevises legitimation, og det kan derfor være hensigtsmæssigt at tilkalde politiet. Ankenævnet finder ikke, at et sådant skridt er uproportionalt over for passagerer, som ikke har gyldig rejsehjemmel og ikke kan legitimere sig.

På den baggrund finder ankenævnet ikke grundlag for at udtale kritik af indklagedes anvendelse af politi til identifikation af rejsende.

Ankenævnet træffer herefter følgende

AFGØRELSE:

Indklagede er berettiget til at opretholde kravet om klagerens ægtefælles betaling af kontrolafgiften på 750 kr.

Det indbetalte klagegebyr på 160 kr. tilbagebetales ikke, da klageren ikke har fået helt eller delvist medhold i klagen.

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om bistand i forbindelse med et eventuelt sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringssselskab om forsikringsretshjælp.

På ankenævnets vegne, den 30. juni 2009.

Tine Vuust
Nævnshoved